

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Dezvoltarea capacității administrative a Ministerului Mediului privind gestionarea situațiilor de urgență generate de riscurile specifice ministerului și a situațiilor privind starea mediului

Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 – 2020

COD SIPOCA: 596

COD MYSMIS 2014: 127554

MINISTERUL MEDIULUI,
APELOR ȘI PĂDURILOR

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Contract de servicii nr.24 din 03.03.2021

Servicii de consultanță și expertiză pentru elaborarea unei propuneri legislative și a unui studiu de eficientizare administrativă a managementului situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice ministerului și stării mediului, în cadrul proiectului "Dezvoltarea capacității administrative a Ministerului Mediului privind gestionarea situațiilor de urgență generate de riscurile specifice ministerului și a situațiilor privind starea mediului" cod SIPOCA/MySMIS nr. 596/127554"

BENEFICIAR: Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor

PRESTATOR: Asociera EPMC CONSULTING SRL (lider asociere) – ADMINISTRAȚIA NAȚIONALĂ DE METEOROLOGIE (asociat)

MINISTERUL MEDIULUI,
APELOR ȘI PĂDURILOR

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

A 1. Elaborarea unei propuneri legislative pentru eficientizarea administrativă a managementului situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice ministerului, respectiv, fenomenele meteorologice periculoase și a situațiilor privind starea mediului.

A.1.1 Analiza și evaluarea fondului activ al legislației europene și naționale referitoare la gestionarea situațiilor de urgență, precum și analiza privind rolurile tuturor structurilor administrative implicate în managementul situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice MMAP (fenomenele meteorologice periculoase) și a situațiilor privind starea mediului.

Livrabil: Raport privind analiza și evaluarea fondului activ al legislației europene și naționale referitoare la gestionarea situațiilor de urgență, precum și analiza privind rolurile tuturor structurilor administrative implicate în managementul situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, respectiv, fenomenele meteorologice periculoase, cât și a situațiilor privind starea mediului.

- Identificarea la nivel național a documentelor de referință/reglementări aplicabile în activitatea de gestionare a situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, respectiv, fenomenele meteorologice periculoase, precum și a situațiilor privind starea mediului.
- Identificarea la nivel european a documentelor de referință/reglementări aplicabile în activitatea de gestionare a situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, respectiv, fenomenele meteorologice periculoase, precum și a situațiilor privind starea mediului.
- Identificarea atribuțiilor autorităților și instituțiilor din administrația centrală și locală cu rol în gestionarea situațiilor de de urgență generate de tipurile de risc specific Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, respectiv, fenomenele meteorologice periculoase în vederea stabilirii cadrului general privind gestionarea situațiilor de urgență.
- Identificarea atribuțiilor autorităților și instituțiilor din administrația centrală și locală cu rol în gestionarea situațiilor privind starea mediului - poluărilor accidentale, radioactivității și calității aerului.
- Structurarea rolurilor identificate ale autorităților centrale și locale în vederea organizării informațiilor gestionarea situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice Ministerului Mediului pe paliere decizionale.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

A.1.1 Analiza și evaluarea fondului activ al legislației europene și naționale referitoare la gestionarea situațiilor de urgență, precum și analiza privind rolurile tuturor structurilor administrative implicate în managementul situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice MMAP (fenomenele meteorologice ericuloase) și a situațiilor privind starea mediului.

• Concluzii livrabil și propuneri:

1. Uniunea Europeană încurajează cooperarea între statele membre pentru a spori eficacitatea sistemelor de prevenire a catastrofelor naturale sau provocate de om și de protecție împotriva acestora. Prin acțiunile sale urmărește să susțină și să completeze acțiunea statelor membre la nivel național, regional și local în scopul prevenirii riscurilor, pregătirii factorilor implicați în protecția civilă din statele membre și intervenției în caz de catastrofe naturale sau provocate de om și să promoveze o cooperare operațională rapidă și eficientă, în cadrul Uniunii, între serviciile naționale de protecție civilă. În acest scop a fost înființat și funcționează Mecanismul de protecție civilă al UE. Trebuie precizat însă că responsabilitatea principală pentru protecția civilă revine statelor participante, rolul UE fiind acela de a sprijini statele participante să consolideze acțiunile de prevenire, de pregătire și de răspuns în caz de dezastre prin facilitarea cooperării și a coordonării.

2. Uniunea Europeană susține integrarea managementului riscului în politicile sectoriale, aspecte privind identificarea și gestionarea unor situații generatoare de riscuri fiind prezente în toate cele 3 domenii privind starea mediului analizate. Totuși, tratarea situațiilor de risc în aceste cazuri este abordată specific, adaptat domeniului pe care îl reglementează, iar încadrarea lor în formatul și procedurile instituite pentru managementul situațiilor de urgență, caracteristice protecției civile, trebuie realizată în corelare cu legislația privind managementul situațiilor de risc dezvoltate la nivelul fiecărui stat.

3. În ceea ce privește legislația națională, se constată că în domeniul situațiilor de urgență cadrul legislativ este bine structurat, fiind definit un Sistem Național de Management al Situațiilor de Urgență care include toate nivelurile de organizare și funcționare ale autorităților administrației publice centrale și locale, instituțiile publice/private și operatorii economici. Legislația existentă stabilește tipurile de risc și atribuțiile autorităților responsabile pentru coordonarea acțiunii sau cu funcțiile de sprijin pentru fiecare tip de risc identificat. Sunt elaborate proceduri și regulamente cadru pentru a asigura o abordare unitară a tuturor tipurilor de risc și a veni în sprijinul autorităților cu rol principal în elaborarea reglementărilor proprii.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

A.1.1 Analiza și evaluarea fondului activ al legislației europene și naționale referitoare la gestionarea situațiilor de urgență, precum și analiza privind rolurile tuturor structurilor administrative implicate în managementul situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice MMAP (fenomenele meteorologice periculoase) și a situațiilor privind starea mediului.

• Concluzii livrabil și propuneri:

4. Deținerea unui rol principal în cadrul managementului situațiilor de risc impune pentru autoritățile cu astfel de responsabilități obligații clare privind elaborarea de regulamente și termene precise de realizare a acestei cerințe. Cu toate acestea există autorități, printre care și MMAP care încă nu au realizat cerința privind elaborarea Regulamentului pentru gestionarea situațiilor de urgență specifice riscului produs de fenomene meteorologice periculoase, tornade, avalanșe și incendii de vegetație, obligație prevăzută de HG 557/2016. De aceea se impune realizarea de urgență a acestui act normativ, fie prin crearea unui document de sine stătător, fie prin completarea regulamentului deja elaborat de MMAP privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene hidrometeorologice periculoase având ca efect producerea de inundații, secetă hidrologică, precum și incidente/accidente la construcții hidrotehnice, poluări accidentale pe cursurile de apă și poluări marine în zona costieră, aprobat prin ordinul comun MMAP/MAI 459/78/2019. În același context trebuie finalizată și actualizarea actului normativ care stabilește modul de codificare a informărilor, atenționărilor și avertizărilor meteorologice care se emit în cazul producerii de fenomene meteorologice, în prezent abrogat prin OM 459/78/2019. În baza regulamentului, autoritățile implicate în gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomenele meteorologice periculoase vor elabora modele de decizii și dispoziții de acțiune, instrucțiuni și proceduri de lucru pentru punerea în aplicare.

5. Referitor la structurile instituționale pentru managementul situațiilor de urgență, în MMAP funcționează CMSU și COSU, ca părți ale SNMSU, organizate în cadrul compartimentului Dispecerat plasat în cadrul Direcției Managementul Riscului la Inundații și Siguranța Barajelor. Astfel, CMSU și COSU își îndeplinesc atribuțiile cu precădere din perspectiva fenomenelor hidrometeorologice, lăsând în plan secundar situațiile privind starea mediului și fenomenele meteorologice periculoase descrise în prezentul raport. Astfel, o serie de documente reglementative ar necesita actualizare și optimizare. Astfel de documente sunt, fără a fi o listă exhaustivă:

- a. ROF pentru funcționarea Compartimentului Dispecerat
- b. OM 2579/2012 pentru aprobarea fluxului informațional-decizional de avertizare-alarmare în cazul producerii unor situații de urgență generate de riscurile specific Ministerului Mediului și Pădurilor
- c. OM 910/2010 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a CCMSU și COSU.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

A.1.1 Analiza și evaluarea fondului activ al legislației europene și naționale referitoare la gestionarea situațiilor de urgență, precum și analiza privind rolurile tuturor structurilor administrative implicate în managementul situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice MMAP (fenomenele meteorologice ericuloase) și a situațiilor privind starea mediului.

• Concluzii livrabil și propuneri:

- De asemenea se impune optimizarea fluxurilor informațional decizionale stabilite de aceste acte normative pentru a corespunde repartizării sarcinilor și colaborării interinstituționale prevăzută de legislația actualizată în domeniul situațiilor de urgență și a asigura un circuit eficient al informațiilor între factorii implicați.
- În ceea ce privește situațiile privind starea mediului – în mod deosebit privind calitatea aerului, poluările accidentale și radioactivitate – trebuie precizat că actele legislative care le reglementează transpun în totalitate legislația europeană din domeniile respective, având prevederi cu privire la situații de risc. Cu toate acestea terminologia și modul de acțiune în situații de risc este diferit de la caz la caz, rolurile și responsabilitățile autorităților sunt dispersate în conținutul unei palete foarte largi de acte normative specifice fiecărui domeniu în parte fiind chiar identificate arhitecturi instituționale distincte, datorită specificității.
- Deși prezintă riscuri pentru sănătatea populației și a mediului, situațiile în care se produc degradări ale stării mediului nu sunt avute în vedere ca tipuri de risc prevăzute de HG 557/2016. De aceea pentru aceste situații nu sunt definite clar autoritățile responsabile de coordonarea acțiunii sau cele care participă la activități de prevenire, intervenție sau analiză post eveniment iar modul de acțiune depinde de tipul și amploarea evenimentului. Considerăm că, cel puțin peste anumite praguri de la care efectele evenimentelor devin semnificative pentru sănătatea populației sau pentru starea mediului aceste situații ar trebui să intre în categoria tipurilor de risc și să fie gestionate conform legislației din acest domeniu.
- Domeniul calității aerului dispune de legislație, care reglementează domeniul. Datele de calitate a aerului sunt furnizate și transmise automat, intervenția umană fiind redusă. Este necesar însă ca să fie verificat și revizuit fluxul informațional –decizional pentru actualizare și optimizare. De asemenea ar fi utilă elaborarea unui act normativ privind avertizarea populației pe baza indicilor de calitate a aerului. În cazul unor situații de urgență trebuie să se conceapă un sistem de acțiune cu menționarea clară a modului de interacțiune al autorităților implicate, modul de transmitere a informațiilor, punctele de decizie și criteriile care stau la baza deciziilor.
- Un alt act care ar putea fi optimizat este HG 257/2015 în sensul clarificării procedurii de elaborare, activare și urmărire a planurilor de acțiune pe termen scurt.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

A.1.1 Analiza și evaluarea fondului activ al legislației europene și naționale referitoare la gestionarea situațiilor de urgență, precum și analiza privind rolurile tuturor structurilor administrative implicate în managementul situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice MMAP (fenomenele meteorologice periculoase) și a situațiilor privind starea mediului.

• Concluzii livrabil și propuneri:

11. În ceea ce privește informațiile privind starea mediului, inclusiv a informațiilor meteorologice se constată că ele se obțin prin diferite programe atât automate cât și manuale și sunt puse la dispoziția celor interesați în forme și pe platforme diferite. În vederea simplificării accesului la informațiile necesare luării deciziilor în situații de urgență este recomandat ca informațiile să fie pe cât posibil transmise automatizat, în format tipizat și structurate unitar astfel încât să permită atât un acces facil cât și o înțelegere imediată a conținutului prezentat. Sprijinirea activității de dispecerat prin realizarea și utilizarea unei platforme TIC pentru colectarea și distribuirea informărilor, alertărilor și raportărilor cu privire la situațiile de risc privind starea mediului și fenomenele meteorologice periculoase, alături de cele hidro-meteorologice, ar putea eficientiza fluxul informațional și viteza de răspuns la acestea.

12. Referitor la poluările accidentale, în vederea îmbunătățirii reglementărilor privind situațiile de urgență propunem:

- a. Încadrarea evenimentelor de poluare a aerului și solului, alături de cele ale apelor, în tipurile de risc pentru care se stabilește o procedură de management al situațiilor de urgență
- b. Stabilirea unor clase pentru evenimentele de poluare în funcție de amploarea și gravitatea lor și elaborarea unor proceduri de răspuns pe nivele decizionale, astfel încât să se limiteze consumul de resurse umane și materiale
- c. Verificarea și actualizarea fluxului informațional decizional, cu stabilirea de fluxuri diferite pe tipuri de eveniment și clase de gravitate
- d. Elaborarea de proceduri/ghiduri pentru evaluarea unui fenomen de poluare accidentală initial, în timpul producerii și post-eveniment.
- e. În domeniul radioactivității mediului este necesar să se verifice și actualizeze legislația existentă privind activitățile în situațiile ce prezintă risc radiologic și să fie pusă în acord cu reglementările privind managementul situațiilor de urgență în cazul riscurilor nucleare sau radiologice. De asemenea este necesar să se revizuiască fluxul informațional decizional și să se optimizeze în sensul găsirii unor soluții mai rapide și mai simple de informare, raportare și decizie.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

A.1.1 Analiza și evaluarea fondului activ al legislației europene și naționale referitoare la gestionarea situațiilor de urgență, precum și analiza privind rolurile tuturor structurilor administrative implicate în managementul situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice MMAP (fenomenele meteorologice periculoase) și a situațiilor privind starea mediului.

• Concluzii livrabil și propuneri:

13. Legislația actuală specifică reglementează domeniile de acțiune pentru managementul situațiilor generate de tipurile de risc specifice MMAP dar care nu fac obiectul HG nr. 557/2016 (calitatea aerului, poluări accidentale și radioactivitate) și detaliază responsabilitățile pentru autoritățile administrației publice centrale și locale, instituții publice și operatori economici.

În acest context este necesară consolidarea cadrului legislativ și instituțional actual prin:

- a. corelarea și armonizarea cadrului legislativ determinat de legislația specifică domeniilor calității aerului, poluărilor accidentale și radioactivității (care fac obiectul studiului de față), dar și altor domenii de specialitate vizând tipuri de riscuri specifice MMAP (și care nu fac obiectul studiului de față) prin promovarea unui cadru legislativ unitar care să reglementeze intervenția și rolurile autorităților publice centrale și locale, a operatorilor economici precum și a altor factori interesați, după caz, cu privire la gestionarea tuturor tipurilor de risc specifice MMAP (riscurile care intră sub incidența HG nr. 557/2016, precum și riscurile care fac obiectul legislației specifice);
- b. armonizarea prevederilor privind cadrul instituțional relevant, inclusiv prin modificarea și completarea, după caz, a actelor normative ce stabilesc responsabilitățile specifice, după cum urmează:
 - prin extinderea și / sau detalierea atribuțiilor specifice privind managementul situațiilor de urgență determinate de fenomene meteorologice periculoase altele decât fenomenele hidrometeorologice periculoase (deja reglementate), ce cad în sarcina MMAP (rol principal sau secundar stabilit potrivit HG nr. 557/2016), la nivel de MMAP și structuri specifice (CMSU, COSU, Dispecerat);
 - prin extinderea și / sau detalierea atribuțiilor specifice privind managementul situațiilor privind starea mediului generate de tipuri de risc specifice MMAP în domeniile – calitatea aerului, poluare accidentală și radioactivitate, la nivel de CMSU, COSU, Dispecerat;
 - modificarea corespunzătoare a HG nr. 43/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, precum și a Ordinului de aprobare a Regulamentului de Organizare și Funcționare, în vederea stabilirii responsabilităților specifice privind gestionarea situațiilor de urgență cu privire la fenomenele meteorologice periculoase altele decât fenomenele hidrometeorologice periculoase (deja reglementate), inclusiv în ceea ce privește CMSU, COSU, Dispecerat etc;
 - modificarea, după caz, a altor acte normative relevante – spre exemplu, HG nr. 1005/2012 privind organizarea și funcționarea Gărzii Naționale de Mediu;
- c. stabilirea unitară a fluxului informativ-decizional cu privire la intervenția în cazul situațiilor privind starea mediului atât la nivelul MMAP (luând în considerare modificările normative propuse anterior), cât și la nivelul altor autorități publice centrale competente în domeniul mediului, respectiv: ANPM, ANM, GNM, cu structurile lor teritoriale, după caz;
- d. integrarea în și / sau corelarea cu fluxul informativ-decizional privind intervenția în cazul situațiilor de urgență a fluxului informativ-decizional privind intervenția în cazul situațiilor privind starea mediului (calitatea aerului, poluări accidentale, radioactivitate)
- e. elaborarea deciziilor, planurilor de acțiune, instrucțiunilor și procedurilor de lucru determinate de aceste modificări legislative și instituționale;

Instrumente Structurale
2014-2020

A1. Elaborarea unei propuneri legislative pentru eficientizarea administrativă a managementului situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice ministerului, respectiv, fenomenele meteorologice periculoase și a situațiilor privind starea mediului.

A.1.2 Întocmirea unei propuneri de regulament privind gestionarea situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice MMAP (fenomenele meteorologice) și a situațiilor privind starea mediului (poluări accidentale, radioactivitate și calitatea aerului) conform prevederilor OM nr.202/2016 pentru aprobarea Structurii – cadru a regulamentului de gestionare a situațiilor de urgență.

Livrabil: Raport privind întocmirea unor documente care vor sta la baza elaborării unor acte legislative privind gestionarea situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, (fenomene meteorologice periculoase) și a situațiilor privind starea mediului (poluări accidentale, radioactivitate și calitatea aerului) conform prevederilor OM nr. 202/2016 pentru aprobarea Structurii-cadru a regulamentului de gestionare a situațiilor de urgență.

În baza identificării și structurării rolurilor structurilor naționale, centrale și locale implicate în gestionarea situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice MMAP, respectiv, fenomenele meteorologice periculoase precum și a situațiilor privind starea mediului elaborarea unei propuneri de regulament privind managementul situațiilor de urgență și a situațiilor privind starea mediului.

- Stabilirea cadrului general, a scopului, obiectivele, obiectele de reglementare și definirea termenilor specifici privind gestionarea situațiilor de urgență specifice ministerului, respectiv producerea unor fenomene meteorologice periculoase.
 - Stabilirea atribuțiilor tuturor autorităților/instituțiilor și structurilor operative implicate în acțiunile de prevenire, răspuns (coordonare operațională și măsuri de sprijin, până la restabilirea stării provizorii de normalitate), evaluare/investigare posteveniment și refacere/reabilitare (acțiuni derulate până la revenirea la starea de normalitate) privind tipurile de risc care fac obiectul propunerii de regulament privind managementul situațiilor de urgență și a situațiilor privind starea mediului și a riscurilor asociate.
 - organizarea gestionării situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice MMAP, respectiv, fenomenele meteorologice periculoase precum și a situațiilor privind starea mediului cu precizarea prevederilor referitoare la constituirea organismelor dedicate în domeniul managementului situațiilor de urgență, cu precizarea expresă a responsabilităților tuturor structurilor din cadrul autorităților publice centrale, a celor din subordinea/coordonarea ori de sub autoritatea acestora, respectiv a structurilor teritoriale, autorităților locale și operatorilor economici care au responsabilități directe ori care asigură sprijin în managementul tipului de risc pe diferite domenii de acțiune (reglementare, prevenire și pregătire, răspuns, evaluare/investigare posteveniment, refacere-reabilitare).
 - Identificarea măsurilor de prevenire, pregătire, răspuns (coordonare operațională și măsuri de sprijin), evaluare/investigare posteveniment și refacere/reabilitare cu privire la gestionării situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice MMAP, respectiv, fenomenele meteorologice periculoase precum și a situațiilor privind starea mediului.
- Propunere de Regulament privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene meteorologice periculoase, altele decât cele reglementate prin ordin nr. 459/78/2019 privind aprobarea regulamentului privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene hidrometeorologice periculoase având ca efect producerea de inundații, secetă hidrologică, precum și incidente / accidente la construcții hidrotehnice, poluări accidentale pe cursurile de apă și poluări marine în zona costieră
- Propunere de act normativ privind gestionarea situațiilor privind starea mediului (poluări accidentale, Seveso, radioactivitate, calitatea aerului)
- Propunere de Ordin privind aprobarea procedurii de codificare a informărilor, atenționărilor și avertizărilor meteorologice și a fluxului informațional operativ

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

A.1.2 Întocmirea unei propuneri de regulament privind gestionarea situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice MMAP (fenomenele meteorologice) și a situațiilor privind starea mediului (poluări accidentale, radioactivitate și calitatea aerului) conform prevederilor OM nr.202/2016 pentru aprobarea Structurii – cadru a regulamentului de gestionare a situațiilor de urgență.

• Concluzii livrabil:

Cadrul legislativ în domeniul situațiilor de urgență stabilește organizarea și funcționarea SNMSU. Cadrul legislativ și instituțional general privind gestionarea situațiilor de urgență determinate de fenomene meteorologice periculoase (hidrometeorologice și de altă natură) este deja asigurat în cadrul HG nr. 557/2016 privind managementul tipurilor de risc.

În ceea ce privește gestionarea situațiilor privind starea mediului determinate de factori de risc aflați în competența MMAP (calitatea aerului, radioactivitate, poluări accidentale, poluări accidentale în care sunt implicate substanțe periculoase – de tip SEVESO), cadrul legislativ și instituțional în vigoare este determinat de prevederile legislației specifice domeniilor respective, fiind mai puțin integrat în actele normative ce reglementează domeniul situațiilor de urgență .

În vederea asigurării abordării integrate, unitare și coerente a gestionării tuturor situațiilor de urgență și a situațiilor privind starea mediului determinate de factori de risc aflați în competența MMAP, prin interpretarea in extenso a art. 5 din HG nr. 557/2016 privind managementul tipurilor de risc, care reglementează faptul că "în situațiile de urgență generate de manifestarea simultană a mai multor tipuri de risc sau de manifestarea unor tipuri de risc, altele decât cele identificate, [...], poate stabili responsabilități inclusiv pentru alte ministere și organe ale administrației publice centrale și locale decât cele prevăzute", am considerat ca o posibilitate, în cuprinsul acestui Raport, extinderea cadrului normativ și instituțional prevăzut în HG nr. 557/2016 prin includerea, pe de o parte, a tipurilor de riscuri aflați în competența MMAP și specifici domeniilor care fac obiectul acestui proiect, precum și prin includerea autorităților competente de mediu, la nivel național, județean și local, în gestionarea acestor tipuri de riscuri. Iar propunerile de acte normative (Regulamente) anexate prezentului raport au fost dezvoltate urmărind această logică.

Totodată, s-a urmărit optimizarea fluxurilor informațional-decizionale, atât în cazul gestionării situațiilor de urgență determinate de fenomenele meteorologice altele decât fenomenele hidrometeorologice periculoase, cât și a gestionării situațiilor privind starea mediului determinate de factori de risc specifici domeniilor calitatea aerului, radioactivitate, poluări accidentale și poluări accidentale în care sunt implicate substanțe periculoase – de tip Seveso, prin promovarea utilizării aplicației informatice dezvoltate din punct de vedere conceptual (dezvoltarea soluției tehnice propriu-zise face obiectul altui proiect), în acest proces.

Implementarea acestei aplicații informatice va facilita și va asigura coerența procesului de gestionare a acestor situații de urgență și situații privind starea mediului pentru toate autoritățile competente de mediu, atât la nivelul MMAP, cât și la nivelul autorităților aflate în subordinea, coordonarea ori sub autoritatea instituției, respectiv ANPM și GNM-CG unitățile lor teritoriale, inclusiv unitățile lor teritoriale, ANM, precum și reglementarea aspectelor instituționale în ceea ce privește alte autorități publice centrale, județene și locale, relevante (alte ministere, DSU/IGSU/SNUAU 112, prefecturi, consilii județene/președinți ai consiliilor județene, consilii locale/primari etc.).

A.2. Elaborarea unui pachet de măsuri pentru dezvoltarea și eficientizarea funcționării sistemului informatic pentru gestionarea situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice ministerului, respectiv, fenomenele meteorologice periculoase și a situațiilor privind starea mediului (poluărilor accidentale, radioactivitate și calității aerului).

A.2.1. Studiu privind identificarea și optimizarea arhitecturii sistemului informațional și a fluxului de date pentru gestionarea situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice MMAP, respectiv, fenomenele meteorologice periculoase și a situațiilor privind starea mediului (poluările accidentale, radioactivitate și calitatea aerului) la nivelul tuturor structurilor cu atribuții în domeniu.

Livrabil: Studiu privind identificarea și optimizarea arhitecturii sistemului informațional și a fluxului de date pentru gestionarea situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice ministerului, respectiv, fenomenele meteorologice periculoase și a situațiilor privind starea mediului (poluările accidentale, radioactivitate și calitatea aerului) la nivelul tuturor structurilor cu atribuții în domeniu.

Identificarea fluxului de date pentru gestionarea situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice ministerului, respectiv, fenomenele meteorologice periculoase și a situațiilor privind starea mediului (poluările accidentale, radioactivitate și calitatea aerului) la nivelul tuturor structurilor cu atribuții în domeniu și structurarea acestuia în vederea optimizării arhitecturii sistemului informațional prin:

1. Identificarea fluxului de date pentru gestionarea situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice ministerului - fenomenele meteorologice periculoase, la nivelul Administrației Naționale de Meteorologie, instituție aflată sub autoritatea MMAP.

2. Identificarea fluxului de date pentru gestionarea situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice ministerului, respectiv, fenomenele meteorologice periculoase și a situațiilor privind starea mediului – poluările accidentale, radioactivitate și calitatea aerului, la nivelul Agenției Naționale pentru Protecția Mediului, instituție aflată în subordinea MMAP.

Instrumente Structurale
2014-2020

A.2. Elaborarea unui pachet de măsuri pentru dezvoltarea și eficientizarea funcționării sistemului informatic pentru gestionarea situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice ministerului, respectiv, fenomenele meteorologice periculoase și a situațiilor privind starea mediului (poluărilor accidentale, radioactivitate și calității aerului).

A.2.1. Studiu privind identificarea și optimizarea arhitecturii sistemului informațional și a fluxului de date pentru gestionarea situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice MMAP, respectiv, fenomenele meteorologice periculoase și a situațiilor privind starea mediului (poluările accidentale, radioactivitate și calitatea aerului) la nivelul tuturor structurilor cu atribuții în domeniu.

3. Identificarea fluxului de date pentru gestionarea situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice ministerului, respectiv, fenomenele meteorologice periculoase și a situațiilor privind starea mediului - poluările accidentale, radioactivitate și calitatea aerului, **la nivelul Sistemului Național Unic pentru Apeluri de Urgență 112** (SNUAU) administrat de Serviciul de Telecomunicații Speciale și **Comisariatele Județene ale Gărzii de Mediu**, instituție aflată în subordinea MMAP.

4. **Analiza în vederea realizării unei diagrame de flux informațional de date optimizate** care să înglobeze toate specificațiile ce rezultă din activitatea de informare a autorităților publice centrale și locale și interconectarea acestui sistem la nivelul tuturor structurilor cu rol de informare și alertare cu privire la tipurile de risc specifice ministerului, respectiv, fenomenele meteorologice periculoase și a situațiilor privind starea mediului, cu respectarea legislației în vigoare.

5. **Crearea unei arhitecturi de interconectare a fluxurilor de date la nivelul tuturor instituțiilor analizate (MMAP, Administrația Națională de Meteorologie, Agenția Națională pentru Protecția Mediului, Sistemului Național Unic pentru Apeluri de Urgență 112, Comisariatele Județene ale Gărzii de Mediu)** în baza diagramei de flux informațional de date optimizate, prin identificarea formatului datelor, actualizarea acestuia în vederea asigurării compatibilității formatului, precum și prin identificarea modului de livrare și a canalelor de trantimere în vederea posibilității de a fi interconectate pentru a se crea un flux informațional în situații de urgență generate de tipurile de risc specifice ministerului, respectiv, fenomenele meteorologice periculoase, dar și un flux zilnic privind starea mediului, arhitectura prin care toate autoritățile cu atribuții în astfel de condiții vor fi interconectate, pe diferite paliere decizionale, de la nivel local spre nivel central și viceversa.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

A.2.1. Studiu privind identificarea și optimizarea arhitecturii sistemului informațional și a fluxului de date pentru gestionarea situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice MMAP, respectiv , fenomenele meteorologice periculoase și a situațiilor privind starea mediului (poluările accidentale, radioactivitate și calitatea aerului) la nivelul tuturor structurilor cu atribuții în domeniu.

• Concluzii livrabil:

Modul de gestionare a situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice MMAP aplicat în prezent nu asigură o tratare unitară a diferitelor situații de risc și nu creează posibilitatea unor acțiuni clare, coerente și eficiente ale instituțiilor de protecția mediului implicate în identificarea, urmărirea și eliminarea efectelor unor evenimente care pot afecta starea mediului.

Legislația existentă în domeniu este elaborată specific, pe tip de eveniment, fără a exista o terminologie și o abordare comună a situațiilor de urgență, ceea ce conduce la suprapuneri de sarcini, și la lipsa unui control eficient de la nivel central.

Deși există unele reglementări în acest sens, în practică s-a dovedit că în anumite situații fluxul informațional poate fi întrerupt creându-se deficiențe atât în ceea ce privește luarea deciziilor în timpul intervenției cât și a informării persoanelor și instituțiilor din afara sistemului care pot fi afectate de evenimentul respectiv. Acest fapt are ca principală cauză faptul că informațiile trebuie transmise unui grup mare de destinatari, diferențiat în funcție de rolul acestora, de aceeași persoană care are și sarcini privind identificarea și caracterizarea evenimentului, stabilirea măsurilor de intervenție și urmărirea aplicării lor și care, de multe ori, nu poate transmite informații în timp util. De asemenea, pentru evenimente minore, fără urmări grave asupra mediului, uneori autoritatea locală participantă la intervenție nu mai consideră necesară informarea autorităților centrale, sau chiar a unor autorități locale neimplicate efectiv în intervenție, care astfel nu au cunoștință despre producerea evenimentului și sunt puse în imposibilitatea de a își îndeplini obligațiile de informare a publicului prevăzute de lege.

Pentru eliminarea acestor disfuncționalități și îmbunătățirea modului de acțiune al MMAP și al autorităților din subordine în situațiile de urgență generate de tipurile de risc specifice au fost elaborate propunerile de optimizare menționate în cap. 5, care prezintă o serie de avantaje, dintre care menționăm:

- Se realizează un sistem digitalizat de colectare, transmitere și păstrare a informațiilor privind starea mediului, atât în ceea ce privește situațiile normale cât și în situațiile de risc specifice MMAP, ceea ce reduce pe cât posibil intervențiile umane și conduce la eliminarea interpretărilor și acțiunilor subiective.

- Prin digitalizarea sistemului se asigură creșterea vitezei de reacție și intervenție operativă a autorităților responsabile în cazul producerii unui eveniment neprevăzut, posibilitatea transmiterii și prelucrării simultane a unui număr mai mare de date și informații și o comunicare mai eficientă între structurile implicate în intervenție.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

A.2.1. Studiu privind identificarea și optimizarea arhitecturii sistemului informațional și a fluxului de date pentru gestionarea situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice MMAP, respectiv , fenomenele meteorologice periculoase și a situațiilor privind starea mediului (poluările accidentale, radioactivitate și calitatea aerului) la nivelul tuturor structurilor cu atribuții în domeniu.

• Concluzii livrabil:

- Se dezvoltă și se instalează o aplicație IT care să asigure o abordare unitară a tuturor tipurilor de evenimente privind situațiile de urgență și starea mediului, utilizând fluxul informațional – decizional menționat la cap. 5.2. Fluxul informațional – decizional propus stabilește clar fazele procesului, instituțiile implicate și responsabilitățile fiecăreia. În acest fel se realizează:
 - o Un mod unitar de acțiune, cu proceduri similare, pentru toate tipurile de evenimente analizate, ceea ce conduce la o simplificare a activității personalului cu rol operativ din autoritățile pentru protecția mediului.
 - o Un sistem adecvat situațiilor de urgență în care sarcinile sunt clar definite și repartizate în mod unic factorilor implicați, cu eliminarea suprapunerilor de activități și eficientizarea acțiunilor
 - o Posibilitatea urmării în orice moment a modului de acțiune și controlul activității participanților la intervenție, conform responsabilităților care le revin.
- Se asigură o informare completă, în timp real, a persoanelor cu putere de decizie și a instituțiilor responsabile, cu privire la producerea, desfășurarea și finalizarea unui eveniment neprevăzut. Informațiile vor putea fi vizualizate de toți factorii cu responsabilități în gestionarea situațiilor de urgență apărute, atât din subordinea MMAP cat și din alte instituții implicate, pe bază de drepturi de acces prestabilite în funcție de eveniment.
- Se asigură preluarea și gestionarea corespunzătoare a tuturor semnalizărilor privind posibila afectare a factorilor de mediu și implicit gestionarea corespunzătoare de către MMAP, prin instituțiile aflate în subordine, coordonare sau sub autoritate, a tuturor tipurilor de risc specifice (atât care fac obiectul proiectului de față cât și, de lege ferenda, pentru toate tipurile de risc specifice MMAP și care implică factori de mediu), inclusiv prin interconectarea cu Sistemul de urgență 112;
- Se pun la dispoziția factorilor de decizie și personalului de intervenție, direct și operativ, prin intermediul aplicației dezvoltate, toate datele/produsele colectate/elaborate de instituții ce desfășoară activități cu rol în gestionarea situațiilor de urgență sau a situațiilor privind starea mediului în vederea stabilirii măsurilor optime de acțiune și facilitării intervenției;
- Se îmbunătățește comunicarea între diferitele paliere decizionale și operaționale prin introducerea unui pas procedural suplimentar care asigură un control automat al actualizării periodice a informațiilor în cazul evenimentelor neprevăzute, în vederea colectării tuturor informațiilor cât mai aproape de momentul producerii lor și eliminării întârzierilor sau ignorării transmiterii anumitor informații.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

A.2.1. Studiu privind identificarea și optimizarea arhitecturii sistemului informațional și a fluxului de date pentru gestionarea situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice MMAP, respectiv , fenomenele meteorologice periculoase și a situațiilor privind starea mediului (poluările accidentale, radioactivitate și calitatea aerului) la nivelul tuturor structurilor cu atribuții în domeniu.

• Concluzii livrabil:

- Se automatizează și se eficientizează colectarea și punerea la dispoziția factorilor de decizie și a instituțiilor interesate a rapoartelor de starea mediului, care prezintă în mod unitar și sintetic, cu frecvență zilnică, parametrii de calitate a aerului și nivelul radioactivității mediului.
- Se inițiază un nou tip de informări cu privire la starea mediului, bazat pe indici de calitate a aerului și se asigură automatizarea transmiterii acestora, prin integrarea în aplicația dezvoltată a unei componente pentru avertizarea cu celeritate a populației și instituțiilor responsabile în cazul în care calitatea aerului poate avea efecte pe termen scurt asupra sănătății populației.
- Se creează un sistem adecvat/eficient de asigurare a fluxului informațional integrat care să se realizeze cu celeritate în situații de urgență generate de fenomenele meteorologice periculoase;
- Se dezvoltă un sistem tehnic complex care va realiza înglobarea tuturor specificațiilor ce rezultă din activitatea de informare a autorităților publice centrale și locale și interconectarea acestui sistem la nivelul tuturor structurilor cu rol de informare și alertare, cu maximă operativitate în gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomenele meteorologice periculoase, inclusiv cu Sistemului Național Unic pentru Apeluri de Urgență 112 (SNUAU).
- Se asigură păstrarea tuturor informațiilor înregistrate cu privire la situațiile de urgență și cu situațiile de stare a mediului analizate în acest studiu într-o bază de date digitală, gestionată de Dispeceratul MMAP, de unde vor putea fi accesate la cerere pentru consultări și rapoarte ulterioare.
- Se asigură în timp util o informare corectă, completă, eficientă, coerentă, unitară și operaționalizată cu privire la dezvoltarea unor situații ce afectează sau pot afecta factori de mediu, sănătatea și integritatea oamenilor ori a proprietății, atât către publicul larg, cât și factorilor de decizie ori a factorilor interesați.

Sistemul propus este suficient de flexibil pentru a permite dezvoltări ulterioare cum ar putea fi:

- includerea în sistemul automatizat și a altor tipuri de situații de urgență specifice MMAP, dar care nu fac obiectul acestui proiect (inundații , secetă hidrologică, incendii de vegetație, poluări de ape);
- elaborarea automată, în formate standard predefinite a rapoartelor privind starea mediului (calitatea aerului, radioactivitatea mediului);
- dezvoltarea unui modul de preluare automată a mesajelor de avertizare privind calitatea aerului din baza proprie de date calitate aer.ro.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

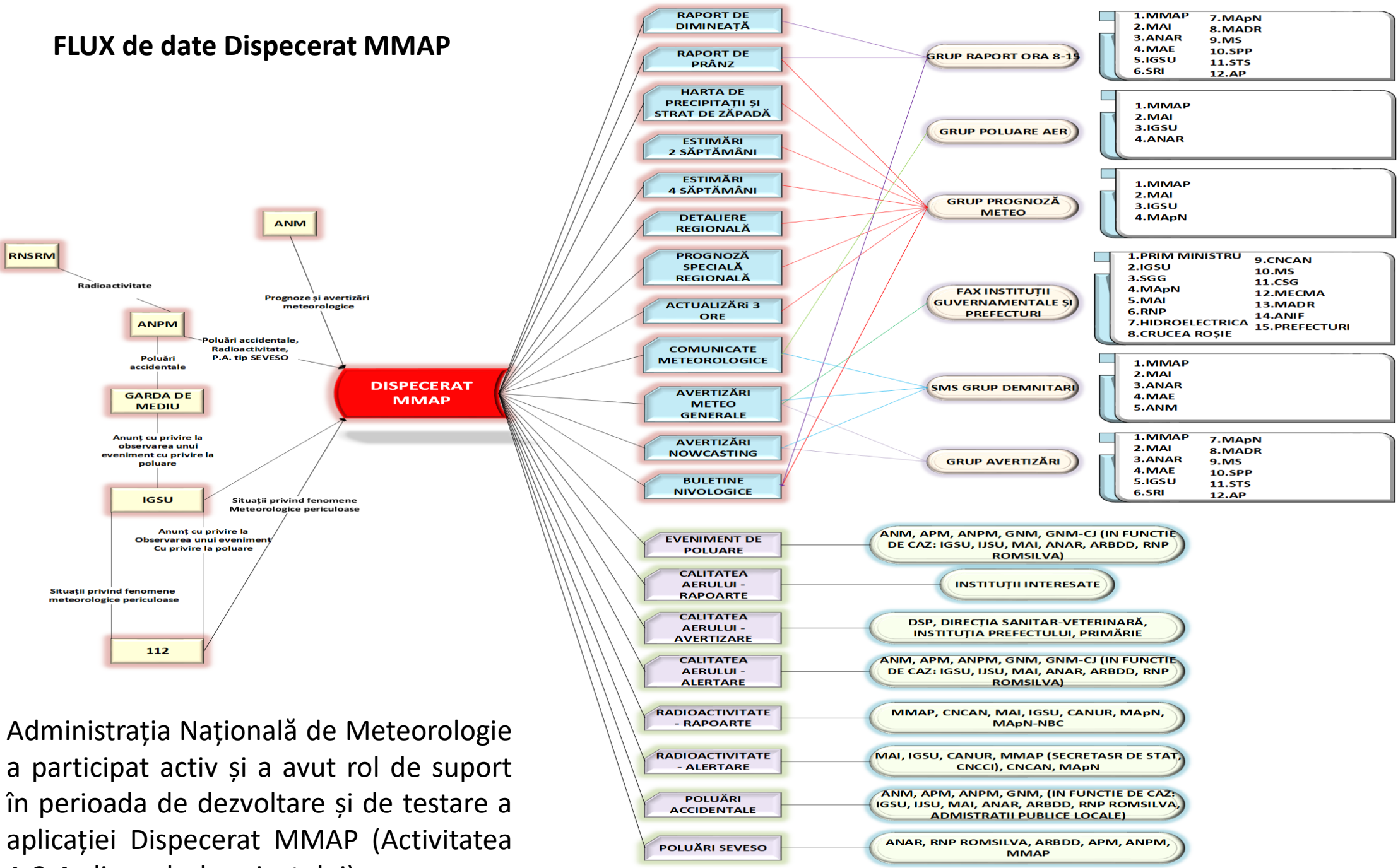
A.2.1. Studiu privind identificarea și optimizarea arhitecturii sistemului informațional și a fluxului de date pentru gestionarea situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice MMAP, respectiv , fenomenele meteorologice periculoase și a situațiilor privind starea mediului (poluările accidentale, radioactivitate și calitatea aerului) la nivelul tuturor structurilor cu atribuții în domeniu.

• Concluzii livrabil:

Pe lângă îmbunătățirile pe care sistemul informațional-decizional propus le va avea în cazul gestionării situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice MMAP, implementarea lui implică modificarea mai multor acte normative și de reglementare sau elaborarea unora. Astfel, considerăm necesar elaborarea următoarelor acte normative :

- propunere de Hotărâre a Guvernului pentru modificarea și completarea HG privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor
- după caz: propuneri de HG / alte Proceduri/Ordine de ministru etc. pentru modificarea și completarea reglementărilor ce stabilesc activitățile și responsabilitățile autorităților și instituțiilor aflate în subordinea, coordonarea și / sau sub autoritatea MMAP, în vederea desemnării responsabilităților activității operaționale și de acțiune/intervenție în situații de urgență și / sau alte tipuri de risc specifice MMAP, acolo unde sunt deja prevăzute;
- Ordin al ministrului MMAP pentru aprobarea metodologiei de funcționare a Dispeceratului și / sau ROF sau alte norme necesare;
- Ordin al ministrului MMAP pentru aprobarea procedurilor de codificare a informărilor, atenționărilor și avertizărilor meteorologice;
- propuneri de modificare a metodologiei și / sau a indexului de incidente pentru 112;
- elaborarea și semnarea de protocoale de colaborare STS / 112 și MMAP;
- orice alte acte normative ce vor fi considerate necesar a fi elaborate pe măsura dezvoltării și implementării cadrului legislativ și instituțional optimizat.

FLUX de date Dispecerat MMAP

Administrația Națională de Meteorologie a participat activ și a avut rol de suport în perioada de dezvoltare și de testare a aplicației Dispecerat MMAP (Activitatea A.2.4. din cadrul proiectului)